

POSTANOWIENIE

9 kwietnia 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Ewa Stefańska

na posiedzeniu niejawnym 9 kwietnia 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa P.C. i J.C.
przeciwko Gminie Miastu A.
o wydanie nieruchomości i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P.C.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku
z 28 maja 2025 r., I ACa 113/25,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. nie obciąża P.C. kosztami postępowania kasacyjnego.**

(M.T.)

UZASADNIENIE

Powód P.C. wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 28 maja 2025 r., w sprawie przeciwko Gminie Miastu A. o wydanie nieruchomości i zapłatę.

Pozwana wniosła o odmowę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania oraz o zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości

lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Tylko na tych przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Dopuszczenie i rozpoznanie skargi kasacyjnej ustrojowo i procesowo jest uzasadnione jedynie w tych sprawach, w których mogą być zrealizowane jej funkcje publicznoprawne. Zatem nie w każdej sprawie, skarga kasacyjna może być przyjęta do rozpoznania. Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia. W judykaturze Sądu Najwyższego, odwołującej się do orzecznictwa Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu, jeszcze w okresie obowiązywania kasacji zostało utrwalone stanowisko, że ograniczenie dostępności i dopuszczalności kasacji nie jest sprzeczne z Konstytucją RP, ani z wiążącymi Polskę postanowieniami konwencji międzynarodowych (zob. uzasadnienie uchwały składu siedmiu sędziów SN z 17 stycznia 2001 r., III CZP 49/00, OSNC 2001, nr 4, poz. 53). Podstawowym celem postępowania kasacyjnego jest ochrona interesu publicznego przez zapewnienie jednolitości wykładni oraz wkład Sądu Najwyższego w rozwój prawa i jurysprudencji (zob. postanowienie SN z 4 lutego 2000 r., II CZ 178/99, OSNC 2000, nr 7-8, poz. 147).

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżący oparł na przesłance uregulowanej w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Przesłanka ta nie została jednak spełniona.

Według ugruntowanego orzecznictwa Sądu Najwyższego, przedstawienie okoliczności uzasadniających rozpoznanie skargi kasacyjnej ze względu na przesłankę istotnego zagadnienia prawnego polega na sformułowaniu tego zagadnienia i wskazaniu argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Musi przy tym chodzić o zagadnienie nowe, dotychczas nierozpatrywane w judykaturze, które zarazem ma znaczenie dla rozpoznania wniesionej skargi kasacyjnej oraz innych podobnych spraw (zob. postanowienia SN: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z 11 stycznia 2002, III CKN 570/01,

OSNC 2002, nr 12, poz. 151, z 21 czerwca 2016 r., V CSK 21/16; z 15 czerwca 2016 r., V CSK 4/16).

Istotnych zagadnień prawnych skarżący upatrywał w konieczności rozstrzygnięcia: czy uprawomocnienie się wyroku uzgadniającego treść księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, bądź też innego orzeczenia, na mocy którego dochodzi do formalnego stwierdzenia przysługiwania prawa własności danemu podmiotowi może zostać uznane za chwilę, w której nastąpił „zwrot rzeczy” w rozumieniu art. 229 §1 k.c. bez względu na okoliczności faktyczne mające miejsce już po uprawomocnieniu się wyroku uzgadniającego treść księgi wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym, bądź też innego orzeczenia wskazujące na brak woli dotychczasowego posiadacza w wyzbyciu się władztwa nad nieruchomością?

Pytanie przedstawione przez skarżącego jest ściśle podporządkowane specyfice niniejszej sprawy, konkretnemu stanowi faktycznemu jak również odnosi się do sposobu oceny zgromadzonego materiału dowodowego przez Sąd odwoławczy. Pytanie tak zostało skonstruowane, aby zakwestionować ocenę prawną i faktyczną przyjętą przez sąd drugiej instancji, a nie w celu wyjaśnienia wątpliwości. Analiza uzasadnienia skargi wskazuje, że skarżący wykorzystuje formułę „istotnego zagadnienia prawnego” przede wszystkim do zakwestionowania subsumcji dokonanej przez sąd odwoławczy. Wniosek skarżącego nie zawiera ponadto pogłębionej argumentacji prawnej, która wskazywałaby na rzeczywistą potrzebę wypowiedzi Sądu Najwyższego. Ogranicza się do polemiki z rozstrzygnięciem sądu drugiej instancji oraz prezentacji własnego stanowiska. Sądy obu instancji prawidłowo przyjęły, że pozwana nie jest w posiadaniu rzeczy- nieruchomości powoda. Pozwana nie odmawiała powodowi wydania spornej nieruchomości, co więcej powód pozostawał w posiadaniu nieruchomości (był jej dzierżawcą) i nie było to przez pozwaną kwestionowane.

W sprawie nie zachodzi także nieważność postępowania, którą Sąd Najwyższy bierze pod rozwagę - w granicach zaskarżenia - z urzędu (art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Z tych względów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, a o kosztach postępowania orzekł zgodnie z art. 102 k.p.c.

Ewa Stefańska

(M.T.)

[SOP]